

Bu Vatanda Nice Kitap Katledildi

– ErtğrulErdoğan · 27 Mart 2011

Henüz doğmamış bir bebek gibi, kitaba da Türkiye'de ilk kez kürtaj yapıldı. Neşter cenini kanattı, yaraya tuz basıldı... Tutuklu gazeteci Ahmet Şık'ın "İmamın Ordusu" adlı kitap adayı yayımlanmadan mahkemenin kararıyla polis tarafından matbaa ve gazeteye baskın düzenlenerek bütün bilgi ve belgeler imha edildi. Bu kitapla ilgili elinde doküman olabileceklere de "Terör Örgütüne üye olmak suçundan ceza alabilecekleri" yönünde gözdağı verildi.

Şaşırdınız mı? Doğrusu ben hiç şaşırmadım. Kitap eğer birilerin menfaatine ters geliyorsa mutlaka yasaklanır. Ben bu kitap yasaklarını kendi yayınevimizin olduğu dönemlerde çok yaşadım. Çocukluğumdan beri kitapların içinde yoğruldu. Türkiye'nin nice ünlü yazarlarının yayınevimizdeki sohbetleriyle büyüdüm. Kitapların tozlarını özenle temizleyip, bir bebeği sever gibi itinayla yerlerine koydum. Zaman zamanda polislerin kelepçeleriyle ayrılıklar yaşadık... Matbaamızda mürekkep kokuları hatta kırıntı kâğıtlar arasında bir-iki saat uykuyla gecelerin sessizliğinde sabahlara kadar çalıştık. Kitap olacak kâğıt toplarını sırtlarımızın incinmesine rağmen taşıdık. Matrislerin sıcaklığında dizgi makinesinden yanlışlıkla suratımıza fıskıran kurşun sıcaklığı yüzümüzü yara yaptığı dönemlerde iktidarların karar verdiği nice yasaklı kitapları tutanakla polislere teslim ettik... Onların polisle kelepçeli gidişlerine hep hüznü baktım...

Hangi kitaplardı merak ettiniz mi?

Hababam Sınıfı'nın unutulmaz yazarı ve ölüm döşeğinde "Uzat ellerini son sıcaklığımı sana vereyim" dediği Rifat Ilgaz'ın "Sınıf", Sabahattin Ali'nin "Sırça Köşkü", Sait Faik Abasıyanık'ın "Bir Takım İnsanlar" Mahmut Makal'ın "Bizim Köy", Atilla İlhan'ın "Böyle Bir Sevmek", Nihat Behram'ın "Dar Ağacında Üç Fidan", Henry Miller'in "Oğlak Dönencesi" gibi daha nice kitaplar yasaklandı benim ülkemde...

Bu ülke nice yazar ve sanatçıları yasaklayıp, yurt dışına kaçtırttı... Genç yaşta zindanlarda hastalıklara teslim edip, genç yaşta ölümlerine neden olduk... Nazım Hikmet'ten Orhan Kemal'e nice değerli yazarlarımızın kitaplarını yasakladık... Onun için şaşırmadım... Nazım'dan söz açılmışken, onun 1959 da yazdığı yasaklı " Bu Vatana Nasıl Kıydılar?" şiirini sizlerle paylaşmadan edemedim; "İnsan olan vatanını satar mı?/ Suyun içip ekmeğin yediniz,/ Dünyada vatandan aziz şey var mı?/ Beyler bu vatana nasıl kıydınız?/ Onu didik didik didiklediler,/ saçlarından tutup sürüklediler,/ götürüp kâfire: "Buyur..." dediler./ Beyler bu vatana nasıl kıydınız?/ Eli kolu zincirlere vuruluş/vatan çırıl çıplak yere serilmiş/Oturmuş göğsüne Teksaslı çavuş/Beyler bu vatana nasıl kıydınız?/ Gün gelir çark düzüne çevrilir/günü gelir hesabınız görülür/Günü gelir sualiniz sorulur:/ Beyler bu vatana nasıl kıydınız?

Ah! O 12 Eylül... Kim bilir kaç ton kitabı sobalara atıp gökyüzüne dumanını özgürce uçurup, sonra da yağmurlarla birlikte tepemize dolu gibi düşen ve beynimizi dağıtan satırlar. Bakınız o dönemin yasaklanan kitaplarına; Adalet Ağaoğlu'nun "Fikrimin İnce Gülü", Yaşar Kemal'in "İnce Memed", Orhan Kemal'in "Bekçi Murtaza"sı, Aziz Nesin, Dostoyevski, Tolstoy, Behrengi, Vasonceles gibi daha nice yazarların bütün eserleri... Kitap yasakları yalnız bizde mi? Diktatör Hitler'in 10 Mayıs 1933'de Berlin'in

meydanında 20 bini aşkın kitabın ateşi Hitler'i intihara sürükledi ve yanan kitapların külleri dünyayı dolaşıp yeniden yeşerdi aydın beyinlerde... Arjantin, Şili ve daha nice ülkelerdeki kitap yasakları da cabası...

Size tarihte ilk kitap sansüründen bahsedeyim. M.Ö. 213'de Çin Seddi'ni dünyaya armağan eden İmparator Shi Huang Di, bilimsel kitaplar dışında tüm kitapların yakılmasına karar veriyor. Ya bizde? Matbaanın icadından 250 yıl sonra Osmanlı'ya giriyor ve ilk yasaklarda 1864 yılında "Matbuat Nizamnamesi" ile başlıyor. 1878-1908 döneminde etkili biçimde de uygulanıyor. Bu dönemde Namık Kemal gibi birçok yazarda zindanlarda ömürlerini çürüterek genç yaşta hayatlarından oluyor. Osmanlı'da II. Meşrutiyetle bu yasaklar kalksa da sansür hala günümüzde tüm hızıyla devam ediyor...

Buyurun, özgürlükçü dediğimiz ve referandumda yüzde 58 çoğunlukla kabul edilen Anayasa'nın birkaç maddesine birlikte göz atalım; 12. Maddesi'nde, herkesin kişiliğine bağlı dokunulmaz, devredilemez, vazgeçilmez temel hak ve özgürlüklerine sahip olduğu belirtilmiş. Yine 26. maddesinde; Düşünceyi Açıklama ve Yayma Özgürlüğü'nden, 28. Maddede ise; Basının özgür olduğunu belirterek, "Devlet basın ve haber alma hürriyetini sağlayacak tedbirler alır" der ve arkasından da; "... Devletin ve milletin bölünmez bütünlüğü, milli güvenliğinin, kamu düzeninin, genel ahlakın korunması ve suçların önlenmesi bakımından kanunun yetkili kıldığı merciice toplanabilir" hükmüyle devam ediyor...

"İmamın Ordusu" aday kitap, doğmadan matbaada katledildi... Haber alma özgürlüğüm hakkımı kullanarak kaynağı imha edilen bu kitap, beynimin merak bölümünü uzun süre işgal edeceğe benziyor.

Geçenlerde üyesi olduğum Bursa Nilüfer Akkılıç Kütüphanesi'ne uğradım. Okurlarda çıt yok... Herkes önündeki kitapla meşguldü. Bilgisayar'dan "Selim İleri"nin "Evimizin Tek İstakozu" adlı eserini talep ederek 15 günlüğüne alıyorum. Bana müsaade onu hemen okuyup, teslim edeceğim... Kütüphane'nin listesinde bir gün "İmamın Orduları" kitabını da gördüğümde, onu da okuyacağım. Kötü insan veya terörist yakıştırmaları yapılmadan (!) yalnızca bilgi ve Anayasa'daki; "Haber Alma Hakkı" mı kullanmak adına...

Sağlıcakla ve okur kalın...

Ertuğrul Erdoğan

27 Mart 2011